مسئوولیت متن و شکل بدوش نویسندهٔ مضمون میباشد، عقیدهٔ نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاین نمی باشد

صبورالله سیاسنگ
پښتو ژباړه: رحمت آریا ۲۰۲۳ اکتوبر

۲۰۲۴/۰۱/۰۳

د (میر اکبر خیبر)
د قتل پلټنه

اته لسمه برخه

په پام کي ده چي په ۲۰۲۴ز کال کي د میر اکبر خیبر د قتل د پلټني په هکله دوهم ټوک ولیکل سي. له دي کبله له ټولو ښاغلو لوستونکو په ځانګړي توګه د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند له لوړ پوړو او ټیټ پوړو غړو او عیني شهودو څخه هیله کېږي چي که د افغانستان د تأریخ د یوهٔ ناسپړل سوي باب په هکله کره او ناویل سوي دقیق معلومات په لاس کي لري نو یا دي له ما سره او یا دي له لیکوال ښاغلي ډاکټر صبورالله سیاسنګ سره د برېښنالیک د پتو له لاري اړیکه ونیسي او دغه تشه دي ډکه کړي. مه پرېږدئ چي تأریخ په راتلونکي کي تحریف سي.
په درنښت

د معلوماتو راټولونکی صبورالله سیاسنګ
برېښنا لیک پته: siasang@yahoo.com
پښتو ژباړه: رحمت آریا - اکتوبر ۲۰۲۳
د برېښنا لیک پته: RahmatArya@Rogers.com

د میر اکبر ځواب له ویري ډک وو: زه ډارېږم چي هغوی به خپل محاسبات زموږ د ګوند د داخلي وړتیاوو پر بنسټ کړي وي ځکه چي دا یو ډېره خوشبینانه سنجونه ده. هغه مهال به همدا موجوده ثبات هم ټینګ نهٔ سي. په همدي بنسټ هماغسي چي هنګري او چکوسلواکیا ته لاړل دلته به هم په خپله اړسي چي مداخله وکړي او داسي عواقب به رامنځته کړي چي د وړاند ویني وړ به نهٔ وي.

ازهر پوښتل: تاسو له کومو عواقبو څخه تشویش لرئ؟ خیبر وویل: تاسو د بریژنیف له آسیایي دوکتورینو څخه خبر لرئ چي بنسټ ئي په آسیایي چارو کي پر استقرار او نهٔ لاس وهني ولاړ دی. کله چي په خپله شورویان ئي تر پښو لاندي کړي نو عواقب به ئي څه وي؟ کولای سئ تصور ئي وکړئ؟

زموږ تر منځ ددغسي پوښتنو- ځوابونو او توضحیاتو لړی په داسي حال کي روانه وه چي له یوي خوا روان وضعیت بېخبَندي/ «بن بست» ارزول کېده او له بلي خوا د پوځي ځواک په زور د واک د نیولو د دوام لېرلید خپله معنی ورکوله. ددي تر څنګ په ګوند کي دننه د داؤود په شان د منلو وړ یوي څېري نهٔ شتوالی، چي ښایي د نوي کودتا په دفاع کي به واقع سي، د وروسته شرایطو لپاره د انګېرنی وړ نهٔ دی.

میر اکبر وړاندیز وکړ چي اوس به ښه دا وي چي بېدهٔ سو چي سبا د سهار په تیارهٔ کي پرته له دي چي د پولیسو پام راواوړي خپل کور ته ورسېږو. په پای کي ئي غالباً زموږ د اندېښنو او تشویش د لېري کولو لپاره زیاته کړه: وضعیت به څارو. هیله مند یم چي پایله ئي د افغانستان او د سیمي په ثباتي وانهٔ وړي.

کله چي ویش سوو ومولیدل چي استاد تللی وو. له سباناري وروسته زه او ازهر کابل ته راغلو، ما او ازهر دواړو هم د سباناري پر مهال او هم د لاري په اوږدو کي پر هغو خبرو هېڅ تبصره او خبري ونهٔ کړي چي له میر اکبر څخه مو اورېدلي وي. د هغهٔ په باب خو نهٔ پوهېږم خو زه په خپله په دي ګومان وم چي که هر څومره په دي اړه بحث وکړو هماغومره مو تشویش ډېرېږي.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنیزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکي په ځیر و لولئ

په وروستيو ورځو کې زما ډېـر وخت کرايي کور ته زموږ کډه کـېـدلو ونيوۀ، ما ځکه کډه وکړه چې په مکروريانو کې د پوليسو د تعقيباتو او استراق سمع مخه نـۀ نيول کـېـدله. په دې مودې کې تر هغو چې په کرايي کور کې د ترميماتو چارې بشپړې کـېـدلې او خپل کور مې کرايه دار ته ورکاوۀ مجبور سوم چې د خپل ارواښاد ورور حيات الله په پـېـرزويني د لومړيو مکروريانو له ۴۵ بلاک څخه ګټه واخلم چې څو بلاکه هاخوا ئـې د خـيـبر آپارتمان وو.

يوه ورځ مير اکبر راته وويل: يو هندی فلم چې انقلابي تومنه لري راغلی دی. که وخت لرئ راځه چې ددغه فلم لـيـدلو ته لاړ سو. دا غالباً د هغې اونۍ د شنبې ورځ وه چې په پنجشبه ئـې خـيـبـر ترور سو. ټکټونه مې واخـېـستل. ما چې سينما ته په خپل موټر کې د تللو تکل درلود ولـيـدل چې د فلم تر پـېـل کـېـدلو پورې ډېـر وخت پاتې دی. موږ په موټر کې دننه خبرو ته دوام ورکړ.

د هماغې ورځې په سهار ئـې خـيـبر د خپلې دوهمې لور بريښنـا جانې د ستونې د درد د ناروغۍ لپاره د ډاکټر غياث صافي په مرستې او مل تيا پل باغ عمومي کې واقع د علي آباد د روغتون روغتيايي کلـيـنـيک ته تللی وو او د هماغـۀ کلينـيک څنګ ته پياده رو کې له نور محمد تره کې سره مخامخ سوی وو.

د مير اکبر د خبرو پربنسټ چې ما ته ئـې وکړې: تره کې له روغېر وروسته خـيـبـر ته ويلې ول چې: موږ د وحدت د رامنځته کولو لپاره په يوۀ فورمول توافق کړی دی او د همدغـۀ فورمول پر بنسټ به ګوندې وحدت عملي کړو خو اوس ګورو چې يو شمـېـر اغـېـزمنې او مستحقې څـېـرې له سياسي بـيـرو څخه دباندې پاتې سوې دي. موږ پرېـکړه کړې چې د دواړو ډلو تر منځ د توازن د نـۀ خرابېـدلو لپاره د خلقيانو له پلوه به حفيظ الله امين چې مستحق او اغـېـزمن ملګری دی او د پرچميانو له پلوه به تاسو ته په سياسي بـيـرو کې د غړيتوب ارتقا درکړو. له دې کبله اړتيا ده چې له نـېـږدې خبرې وکړو.

مير اکبر ورته وويل: هر وخت چې تاسو لازم بولئ تاسو ته به درسم. تره کې وويل: پرېـږده چې زه «په خپله د هغوی په وسيلې» تاسو ته زموږ د لـيـدو کاتو وخت ووايم. (مير اکبر دغه " په خپله د هغوی" – په پښتو کې "ددوی په واسطه" کلمات داسې وګڼل لکه چې تره کې د کارمل او د کارمل د پلويانو پر وړاندې زما پر دريځ پوه سوی دی او له دې بابته ئـې د رضايت يو ډول احساس کاوۀ.)

ما «زيارمـل» هم د تره کې خبره په نـيک فال ونيوله. د هغـۀ زيری مې په لومړي فرصت کې ازهر ته ورکړ او دې پايلې ته ورسـېـدو چې اوس به په سياسي بـيـرو کې د خـيـبـر موجوديت وکولی سي د هر ډول چالاکۍ، ټکر، اخلال او ستونزو رامنځته کولو مخه ونيسي.

د اونۍ په ترڅ کې کله چې خـيـبـر مې يو ځل بيا وليد له بل انکشاف يعنی د تره کې له وړانديز څخه ئـې يادونه وکړه او وئـې ويل: پرون بارق راغلی وو او د کارمل له لوري ئـې يو پيام راوړی وو چې د تره کې په وسيلې د خلقيانو يوه لويه دسيسه جوړه سوې او غواړي تاسو ته سياسي بـيـرو ته په راتګ سره ارتقا درکړي. خـيـبـر پوښتلې ول چې يوازې ما؟ بارق په ځواب کې ويلې ول چې د خلقيانو له پلوه حفيظ الله امين ته ارتقا ورکوي. مير اکبر پوښتلې ول نو آيا په دې سره توازن نـۀ خرابـېـږي؟ بارق په ځواب کې ويلې ول: نـه. ظاهراً توازن او تناسب دواړه ساتل کـېـږي. ميراکبر له بارق څخه پوښتلې ول: نو دا توطـئـه چـېـرې پټه ده چې کارمل ئـې وينې او زه ئـې نـۀ وينم؟ ظاهراً بارق په ځواب کې ويلې ول:زه هم له توطـئـې خبر نـۀ يم. يوازې مې د ملګري کارمل پيام تاسو ته در ورساوۀ.

سياسنګ: آيا (سازمان ِ انقلابي اردو) او «جبهـۀ کمونيست های افغانستان» چې قادر وايي: « د هغې بنسټ اينبودونکی زه په خپله وم» دواړه يو دي؟

زيـارمل: د قادر خان سازمان د وريځو او لوګيو هغه پرده ده چې شورويانو د خپلو جاسوسانو لپاره جوړه کړې وه. ما د خپلې سياسي مبارزې د مودې په اوږدو کې ددغسې کسانو نوم بل چـېـرې نـۀ وو اورېـدلی يوازې مې له شورويانو سره د اړيکو په باب د هغوی نوم اورېـدلی دی. هغـه څه چې قادر د خپلو خاطراتو په کتاب کې ياد کړي دي سطحي او د خلقي مشرانو له تأييـد پرته دي. له دستګير پنجشيري پرته چې اطلاعات ئـې په ډېـريو مواردو کې له غرض ډک او په غرض ککړ دي هـېـڅوک د قادر خان له سازمان څخه يادونه نـۀ کوي. ان هغه مهال چې قادر ددفاع وزير وو هـېـڅ څوک ئـې راپورته نـۀ کړل چې ادعا وکړي چې دی دې ددۀ د مخفي مبارزې له همکارانو څخه وي.

نور بيا

۸. جنرال نبي عظيمي

يادونه: قدرمنو لوستونکو! دا هم د بناعلی رحمت آريا د آرشيف لينک

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولـئ